

Translatológia na Ukrajine ako integrálna súčasť európskeho kontextu

Bratislava: 12. 5. – 13.05. 2022

O piatej hodine ráno 24. februára 2022 svet šokovala dovedy ťažko predstaviteľná agresivita ruských útokov na Ukrajinu. Takýto vojnový konflikt – v 21. storočí a na európskom kontinente – nemožno vnímať inak ako priamy útok na európske hodnoty založené na demokracii, slobode a rešpektovaní ľudských práv. Vo svetle týchto udalostí organizátori a organizátorky tejto konferencie ako ľudia, ktorí sa teoreticky a prakticky venujú prekladu a tlmočeniu pokladajú za svoju povinnosť prispieť k šíreniu výsledkov ukrajinského výskumu prekladu a tým dať najavo svoje hlboké presvedčenie o tom, že Ukrajina a jej kultúra sa vyznačujú tými istými hodnotami, ktoré v Európe považujeme za samozrejmé a že Ukrajina je a vždy bola integrálnou súčasťou Európy.

Drastické následky antropocénu – rýchle klimatické zmeny, intenzívna technologizácia všetkých aspektov nášho života, pretrvávajúci stav vojny a teroru (Daigle – McDonald 2022, 6) – sme v Európe dlho vnímali skôr ako teoretické problémy, ktoré na nás doľahnú v neurčitej budúcnosti. Väčšina Európanov a Európaniek, ktorí žijú v materiálnom dostatku, bola až donedávna chránená od následkov týchto zmien – a to aj napriek tomu, že iniciovali aj sa zúčastňovali na dlhotrvajúcich a agresívnych konfliktoch v krajinách ako je Afganistan či Irak. Vojna v Sýrii, následná utečenecká kríza a pandémia Covidu-19 tento stav do istej miery zmenila. Šokujúca neľudskosť ruského vojnového útoku na Ukrajinu – bombardovanie nemocníc, zabíjanie civilného obyvateľstva, možná hrozba nukleárnej vojny – však definitívne ukončila falošný pocit bezpečia, ktorý sme v Európe pocítovali od konca vojny v bývalej Juhoslávii. Ak chceme budúcim generáciám odovzdať planétu, na ktorej sa bude dať žiť, je na každom z nás, aby sme sa pokúsili odvrátiť katastrofálne následky ľudského konania. Základným predpokladom v tomto procese je vstupovanie do intímnych, súcitných a nesebeckých dialógov s ľuďmi z celého sveta a preklad v tomto procese zohráva kľúčovú úlohu. Translatológia sa spolu s ďalšími disciplínami a postdisciplínami v ostatných desaťročiach usiluje o hľadanie riešení stupňujúcej sa svetovej krízy. Toky informácií sú aj vo vedeckej komunikácii do veľkej miery determinované pozíciami aktérov na geopolitickej mape. Výskum, ktorý vzniká v periférnych lokalitách aj napriek intenzívnej eticky motivovanej snahe aktérov a aktérok pozicionovaných na pomedzí centrálnych a periférnych priestorov často zostáva v medzinárodnej akademickej komunite málo známy. Ukrajinská translatológia si však v ostatných desaťročiach aj vďaka výskumníkom a výskumníčkam, ktorí prijali pozvanie na túto konferenciu, našla pevné miesto v medzinárodnej vedeckej výmene poznatkov a perspektív.

Cieľom tohto podujatia je prezentovať súčasný stav translatológie na Ukrajine a tým dať jasne najavo, že ukrajinská kultúra – literatúra, umenie, výskum, školstvo – je inherentnou súčasťou európskeho kontextu.

Hlavní rečníci a rečníčky:

Oleksandr Kalnychenko (Charkovská univerzita, Ukrajina)

Lada Kolomiyets (Národná kyjevská univerzita T. Ševčenko, Ukrajina)

Leonid Chernovaty (Charkovská univerzita, Ukrajina)
Viacheslav Karaban (Národná kyjevská univerzita T. Ševčenka, Ukrajina)
Maksym.V.Strikha (Národná kyjevská univerzita T. Ševčenka, Ukrajina)

Rečníci a rečníčky:

Elvira Akhmedova (Charkovská univerzita, Ukrajina)
Brian James Baer (Kentská štátna univerzita, USA)
Susan Bassnett (Warwická Univerzita, Glasgowská univerzita, Veľká Británia)
Katarína Bednárová (Univerzita Komenského v Bratislave, Slovenská akadémia vied)
Ivana Čeňková (Univerzita Karlova, Česká republika)
Andrew Chesterman (Helsinská univerzita, Fínsko)
Olena Yuriivna Doobenko (Národná kyjevská univerzita T. Ševčenka, Ukrajina)
Luc van Doorslaer (Tartuská univerzita, Estónsko)
Oksana Dzera (Lvovská národná univerzita Ivana Franka, Ukrajina)
Maria Longhinivna Ivanytska (Národná kyjevská univerzita T. Ševčenka, Ukrajina)
Natalia Kamovnikova (nezávislá výskumníčka)
Mária Kusá (Univerzita Komenského v Bratislave, Slovenská akadémia vied)
Anne Lange (Tallinnská univerzita, Estónsko)
Tetiana Lukianova (Charkovská univerzita, Ukrajina)
Alla Martynyuk (Charkovská univerzita, Ukrajina)
Dainora Maumevičienė (Technická univerzita v Kaunase, Litva)
Daniele Monticelli (Tallinnská univerzita, Estónsko)
Yulia Naniak (Lvovská národná univerzita Ivana Franka, Ukrajina)
Iryna Odrekhivska (Lvovská národná univerzita Ivana Franka, Ukrajina)
Alla Olkhovska (Charkovská univerzita, Ukrajina)
Roxolana Vladislavivna Povorozniul (Národná kyjevská univerzita T. Ševčenka, Ukrajina)
Anthony Pym (Melbournská univerzita, Austrália)
Vitaliy Dmytrovych Radchuk (Národná kyjevská univerzita T. Ševčenka, Ukrajina)
Oleksandr Rebrii (Charkovská univerzita, Ukrajina)
Christopher Rundle (Bolonská univerzita, Taliansko)
Maksym.V.Strikha (Národná kyjevská univerzita T. Ševčenka, Ukrajina)
Taras Shmiher (Lvovská národná univerzita Ivana Franka, Ukrajina)
Halyna Heorhiivna Verba (Národná kyjevská univerzita T. Ševčenka, Ukrajina)

Krátkym vstupom chcú tiež podporu vyjadriť:

Agnieszka Szarkowska (Varšavská univerzita, Poľsko)
Anna Jankowska (Antverpská univerzita, Belgicko)
Dainora Maumevičienė (Kaunasská technologická univerzita, Litva)
Jan Pedersen (Štokholmská univerzita, Švédsko)

Jorge Díaz-Cintas (University College v Londýne, Veľká Británia)

Všetky sekcie budú tlmočené do slovenčiny, angličtiny a ukrajinčiny.

Konferencia sa bude zároveň vysielat' online. Ak máte záujem sa zúčastniť, registrujte sa na tomto odkaze: <https://forms.gle/8PE4oayFh5zeA6eK9>

Organizačný výbor:

Martin Djovčoš (Univerzita Mateja Bela, Banská Bytrica)

Mária Kusá (Univerzita Komenského v Bratislave, Slovenská akadémia vied)

Ivana Hostová (Slovenská akadémia vied)

Emília Perez (Katedra translatológie, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre)

Pavol Šveda (Univerzita Komenského v Bratislave)

Literatúra

Daigle, Christine and Terrance H. McDonald. "Introduction: Posthumanisms through Deleuze and Guattari." In Christine Daigle and Terrance H. McDonald (eds.) *From Deleuze and Guattari to Posthumanism. Philosophies of Immanence*. 1-20.

Konferencia je podporená projektom VEGA 2/0166/19 *Preklad ako súčasť dejín kultúrneho priestoru III*.